

Projectnr	P001838				
Datum	- 7 AUG. 2014		7859		
Verdeling	OR	KVE			
K					
K+B					

Departement Leefmilieu, Natuur en Energie

AANGETEKEND

Waterwegen en Zeekanaal NV
 Afdeling Zeeschelde
 Anna-Bijns gebouw
 Lange Kievitstraat 111-113 bus 44
 2018 Antwerpen

Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid
 Dienst Mer
 Koning Albert II-laan 20 bus 8
 1000 BRUSSEL
 Tel.: 02/553.80.79
 Fax: 02/553.80.75
 www.mervlaanderen.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
		LNE/MER/PL0127/ 2014/	Goedkeuringsverslag + goedgekeurd definitief plan- MER
vragen naar / e-mail	telefoonnummer	datum	
Koen Maertens koen.maertens@lne.vlaanderen.be	02 553 03 14	05/08/20014	

Betreft: plan-MER Sigmaplan Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenackers-Ham
Goedkeuring plan-MER

volgens het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), B.S. 3 juni 1995, zoals herhaaldelijk gewijzigd

Geachte heer, mevrouw,

In bijlage vindt u het plan-MER-verslag zoals bedoeld in artikel 4.2.10 van het DABM. Op basis van deze bepalingen en de toetsing aan de richtlijnen wordt het **plan-MER** door de administratie **goedgekeurd**. Het goedkeuringsverslagverslag heeft het nummer PLMER-0127-GK gekregen.

Het goedgekeurde milieueffectrapport, of een eensluidend verklaard afschrift hiervan, moet deel uitmaken van de verdere besluitvormingsprocedure met betrekking tot dit plan.

De wijziging van het team van erkende MER-deskundigen wordt goedgekeurd.

Hoogachtend,
 Voor het afdelingshoofd, afwezig

Ir. Lina Grooten,
 Diensthoofd Veiligheidsrapportering

Afschrift : Technum – t.a.v. Katelijne Verhaegen
 Coveliersstraat 15 – 2600 Antwerpen

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid
Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 BRUSSEL
tel: 02/553.80.79 fax: 02/553.80.75

Goedkeuringsverslag van plan-milieueffectrapport (plan-MER) voor Sigmaplan Zeeschelde Gentbrugge-Melle & Bastenakkers- Ham

Initiatiefnemer

Waterwegen en Zeekanaal

Afdeling Zeeschelde

Lange Kievitstraat 111 – 113 (bus 44)

2018 Antwerpen

5 augustus 2014

PL-MER-0127-GK

1 Inleiding

De Vlaamse overheid (Waterwegen en Zeekanaal – Afdeling Zeeschelde) heeft een planmilieueffectenrapport (plan-MER) laten opmaken om de milieueffecten van het Sigmoplan Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenakkers-Ham te laten onderzoeken. Dit plan-MER zal ook dienen ter onderbouwing van een voorgenomen gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). Dit GRUP wordt opgesteld omdat enkele bestemmingswijzigingen noodzakelijk zijn.

Het planalternatief is beschreven in hoofdstuk 4 en bestaat uit twee deelplannen.

Het **Sigmoplan Zeeschelde Gentbrugge-Melle** bestaat in het herinrichten van de Zeeschelde tussen Gentbrugge en Melle. Voornamelijk om de bevolking tegen overstromingen te beschermen, de afwatering te verbeteren, natuurpotenties te benutten, voor pleziervaart het opnieuw bevaarbaar te maken en zachte recreatieve belevingswaarden uit te bouwen. Volgende maatregelen zijn o.a. in het plan opgenomen:

- Het verhogen van de waterkeringen en het herstellen van het vereiste waterbodenniveau in het kader van het Geactualiseerde Sigmoplan;
- het uitbaggeren van een vaargeul voor pleziervaart;
- de realisatie van een nieuwe sluis ten noorden van de Heusdenbrug (N447);
- aanleg van getijdennatuur in een voormalige zandwinningsput in Melle;
- aanleg van riviernatuur (brede rietkragen en zones met oevervegetatie) op het getij-onafhankelijke deel stroomopwaarts van de nieuwe sluis.

Het **Sigmoplan Bastenakkers-Ham** bestaat uit het herinrichten van het deelgebied Bastenakkers als een gecontroleerd overstromingsgebied (GOG) met behoud van het huidige landgebruik en het inrichten van het deelgebied Ham als GOG met invulling als gecontroleerd gereduceerd getijdengebied (GGG).

Omwille van de functionele koppeling van beide plannen wordt één plan-MER opgesteld. De koppeling komt enerzijds door het nastreven van de veiligheidsdoelstellingen van het Geactualiseerde Sigmoplan langs de Zeeschelde, en anderzijds door een koppeling in functie van het behoud van natuurdoelstellingen. De getijdenatuur tussen Gentbrugge en de nieuwe sluis zal wijzigen in getij-onafhankelijke riviernatuur. Deze natuur ('slikken en schorren') zal gecompenseerd worden in de voormalige zandwinningsput te Melle en bij de inrichting van het deelgebied Ham. De aanwezige getij-onafhankelijke waardevolle natuurwaarden in Melle en Ham, krijgen in de toekomst een equivalent tussen Gentbrugge en de nieuwe sluis.

Beide deelplannen situeren zich (voor een deel) op het grondgebied van de gemeenten Gent, Destelbergen, Melle en Wetteren (provincie Oost-Vlaanderen).

Het voorgenomen plan is plan-MER-plichtig in het kader van het decreet van 27 april 2007 houdende wijziging van titel IV van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (=DABM) (B.S. 3 juni 1995), zoals herhaaldelijk gewijzigd (en kortweg het plan-MER-decreet genoemd), en artikel 36ter van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (B.S. 10 januari 1998). Het plan valt onder het toepassingsgebied van het plan-MER-decreet. Het plan kan immers het kader

vormen voor de toekenning van vergunningen voor projecten zoals bedoeld in bijlage I of bijlage II van het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 (hierna project-m.e.r.-besluit genaamd) en kan mogelijk aanzienlijke milieueffecten teweegbrengen. Overeenkomstig de huidige inzichten kunnen de geplande activiteiten onderworpen zijn aan de m.e.r.-plicht volgens rubrieken 10 f) en 10 h) van bijlage II van het project-m.e.r.-besluit met name:

10 f) Aanleg van havens en haveninstallaties, met inbegrip van visserijhavens, waaronder de aanleg van dokken en sluizen.

10 h) Werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.

Het voorliggende plan-MER is opgemaakt volgens de generieke plan-MER-procedure zoals bepaald in het hoofdstuk II van titel IV van het hierboven reeds genoemde DABM.

Het bestudeerde plan kan tevens een mogelijk betekenisvolle impact hebben op de aanwezige Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Daarom werd een Passende Beoordeling opgenomen in het plan-MER. De Passende Beoordeling in het definitief MER werd voor advies voorgelegd aan het Agentschap voor Natuur en Bos op 3 juli 2014.

De initiatiefnemer van dit plan is Waterwegen en Zeekanaal – Afdeling Zeeschelde, Lange Kievitstraat 111 – 113 (bus 44), 2018 Antwerpen.

Het kennisgevingdossier m.b.t. het plan-MER is door de dienst Milieueffectrapportagebeheer (hierna Mer) van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid volledig verklaard op 6 november 2012. De dienst Mer heeft de volledig verklaarde kennisgeving ter inzage gelegd via publicatie van deze kennisgeving op haar website (www.mervlaanderen.be) van 19 november 2012 tot en met 19 december 2013. De kennisgeving was in die periode ook raadpleegbaar bij de stad- of gemeentehuizen van Gent, Destelbergen, Melle en Wetteren.

Via een bericht in Het Nieuwsblad – regionale editie Gent en Waasland op zaterdag 17 november 2012 werd bovendien gemeld aan het publiek dat de kennisgeving ter inzage lag en dat burgers hierop konden reageren.

Parallel aan de ter inzage legging werd advies gevraagd aan administraties en openbare besturen. De opmerkingen uit de ontvangen adviezen en de inspraakreacties zijn behandeld op de bespreking van de ontwerprichtlijnen (= 'richtlijnenvergadering') op 15 januari 2013 en dit in functie van het opstellen van de richtlijnen. De richtlijnen werden beslist op 28 maart 2013.

Een ontwerpversie van het definitief MER werd ingediend bij de dienst Mer en overgemaakt voor advies naar de relevante adviesinstanties en openbare besturen. Het merendeel van de opmerkingen op de ontwerpversie van het definitief MER zijn besproken op een vergadering (= 'ontwerptekstbespreking') op 30 januari 2014 in aanwezigheid van de initiatiefnemer, team van erkende mer-deskundigen en coördinator. Het definitieve verslag is op 11 maart 2014 per e-mail overgemaakt aan de aanwezigen op de vergadering.

Het voorliggende plan-MER is voor deze beslissing door de dienst Mer afgetoetst aan de hand van de criteria die vooropgesteld werden in de betekende richtlijnen (dd. 28 maart 2013) en in het definitieve verslag van de ontwerp tekstbespreking (dd. 11 maart 2014). Het definitieve verslag van de ontwerp tekstbespreking kan als aanvullende bijzondere richtlijnen beschouwd worden.

Het definitieve plan-MER werd door de Dienst Mer ontvangen op 17 juni 2014.

2 In het MER beschreven en geëvalueerde alternatieven.

In het plan-MER is er een onderscheid gemaakt tussen doelstellingsalternatieven, locatiealternatieven en uitvoeringsalternatieven.

Inzake doelstellingsalternatieven gelden de drie pijlers waarop het geactualiseerde Sigmoplan met het Meest Wenselijk Alternatief (hierna MWeA genoemd) is gestoeld: veiligheid, natuurlijkheid en toegankelijkheid (bevaarbaarheid). In 5.1 van hoofdstuk 5 wordt beschreven en geduid in welke mate het initieel plan hieraan zal voldoen. Gezien bevaarbaarheid geen doelstelling vanuit het oorspronkelijke Sigmoplan is, worden als doelstellingsalternatieven zowel een alternatief zonder als met beperkte bevaarbaarheid van de Zeeschelde tussen Gentbrugge en Melle onderzocht.

Betreffende locatiealternatieven werden volgende behouden in het plan-MER (5.2 van hoofdstuk 5):

- ✓ Aangepast GOG Bastenakkers aangevuld met GOG Ham
- ✓ Bestaande tijsluis in Gentbrugge, verhogen bestaande waterkeringen en baggerwerken over het volledige traject volgens MWeA
- ✓ Nieuwe tijsluis in Heusden en baggerwerken in het afwaartse stuk
- ✓ Stormvloedkering
- ✓ Aanleg getijdennatuur in voormalige zandwinningsput in Melle
- ✓ Aanleg getijdennatuur in Ham

Voor andere voorstellen van locatiealternatieven werd in het plan-MER afdoende gemotiveerd om deze niet te behouden in het onderzoek.

Uitvoeringsalternatieven worden beschreven in 5.3 van hoofdstuk 5 en er wordt afdoende gemotiveerd welke wel en welke niet verder werden behouden in het plan-MER.

In 5.4 van hoofdstuk 5 volgt een overzicht van de te onderzoeken alternatieven (ook in tabelvorm – Tabel 5-1), waarbij ook ingegaan wordt op het nulalternatief en nul+ alternatief (basis of met stormvloedkering) en enkele varianten op het planvoornemen (afbakening Bastenakkers; planalternatief met enkel dubbelstrookse pleziervaart en geen passagiersvaart).

3 Toetsing van het MER aan de decretale vereisten

Art. 4.2.10 §2

Het plan-MER is opgesteld door een team van erkende MER-deskundigen en onder leiding van de MER-coördinator.

De milieubeoordeling is uitgevoerd voor de disciplines Bodem; Water; Geluid en trillingen; Fauna & Flora; Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie; Mens sociale aspecten.

Het onderzoek en de beoordeling van de milieueffecten werden op een voldoende wijze uitgevoerd in het MER. De initiatiefnemer heeft, gezien reeds een concreet inrichtingsplan voor het betrokken plangebied is opgemaakt, ervoor gekozen om het plan-MER reeds uit te werken tot op het niveau van het concrete project.

De effectbespreking wordt stapsgewijs aangepakt in het plan-MER. In hoofdstuk 7 wordt eerst algemeen de aanpak en methodologie van de milieueffectbeoordeling besproken, met in begrip van de afbakening van het studiegebied en bepaling van de referentiesituatie en geplande toestand. Erna worden in dit hoofdstuk de alternatieven per discipline beoordeeld op mogelijke milieueffecten. Per discipline wordt ook ingegaan op voorstellen om te mildereren, indien er milieueffecten zich zouden voordoen; of er zich leemten in de kennis voordoen en welke voorstellen mogelijk zijn inzake monitoring. Dergelijke voorstellen tot monitoring dienen in de stappen die volgen na het de plan-MER (GRUP, uitwerking gekozen alternatief op projectniveau, ...) getoetst te worden naar haalbaarheid.

Hoofdstuk 8 en 9 bevatten de passende beoordelingen van het planalternatief en van het nul+ alternatief. Het Agentschap voor Natuur en Bos verklaart zich akkoord met de conclusies uit de passende beoordeling. De passende beoordeling wordt gunstig geadviseerd.

In hoofdstuk 12 zijn de synthese en conclusies opgenomen.

In hoofdstuk 13 volgt nogmaals een overzicht van de maatregelen die de beschreven en beoordeelde mogelijke milieueffecten kunnen mildereren, zowel tijdens de planfase, ontwerpfase, werkzaamheden/aanlegfase als exploitatiefase. In de stappen die volgen na deze plan-MER (GRUP, uitwerking gekozen alternatief op projectniveau, ...) zal nagegaan moeten worden op welke wijze deze milderende maatregelen kunnen opgenomen/vertaald worden in de uiteindelijke realisatie van het plan. Bijzondere aandacht is vereist voor de milderende maatregelen die sterk negatieve milieueffecten kunnen herleiden tot een aanvaardbaar niveau.

Het plan-MER bevat de elementen voor de watertoets in hoofdstuk 10.

De niet-technische samenvatting geeft op een goede wijze de belangrijkste conclusies van het milieueffectenonderzoek weer en de noodzakelijk milderende maatregelen weer.

Het plan-MER heeft in voldoende mate invulling gegeven aan de richtlijnen die overeenkomstig artikel 4.2.8, §6 van het decreet betreffende de milieueffect - en veiligheidsrapportage van 27 april 2007 (BS 20 juni 2007) werden vastgesteld. Het MER bevat voldoende informatie om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven bij de verdere besluitvorming. De goedkeuring van het milieueffectrapport wordt met dit goedkeuringsverslag betekend.

Besluit

De initiatiefnemer van het voorliggende plan-MER heeft de plan-m.e.r.-procedure volledig en in constructief overleg met de dienst Mer doorlopen. Het plan-MER bevat alle inhoudelijke elementen zoals bepaald in artikel 4.2.8 §6 van het DABM en doorstaat de toetsing zoals voorgeschreven in artikel 4.2.10 §2 van het DABM. Het plan-MER bevat voldoende informatie om het aspect milieu een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. **Het plan-MER wordt bijgevolg goedgekeurd**

5 augustus 2014,

Voor het afdelingshoofd, afwezig

ir. Lina Grooten

Diensthoofd Veiligheidsrapportering